

U S N E S E N Í

Krajský soud v Plzni rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 14.11.2017 v trestní věci obviněného **P. L.**, nar. XXXXX, *t a k t o* :

K odvolání **P. L.** se podle § 258 odst. 1 písm. b), e), odst. 2 trestního řádu **ruší** rozsudek Okresního soudu v Klatovech ze dne 13.9.2017 č.j. 1 T 88/2017 – 60 ve výroku o trestu zákazu činnosti.

Jinak zůstává napadený rozsudek beze změny.

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný P. L., nar. XXXXX, správně obviněný, jelikož nebyla podána obžaloba, ale návrh na potrestání a konáno zjednodušené soudní řízení podle § 314d odst. 2 trestního řádu - uznán vinným, že dne 18.5.2017 ve 14.40 hodin řídil po místní komunikaci v obci Řakom osobní automobil tov. zn. Peugeot 207, RZ: XXXXX; vozidlo řídil přesto, že mu byl trestním příkazem Okresního soudu v Klatovech pod sp. zn. 3T 169/2014-27, který nabyl právní moci dne 18.10.2014, uložen mj. trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dva roky, tj. do 27.9.2016, dále rozsudkem téhož soudu sp. zn. 3T 41/2015-60, který nabyl právní moci dne 6.8.2015, mu byl uložen mj. trest zákazu činnosti řízení všech motorových vozidel na dobu jednoho roku, tj. do 27.9.2017.

Okresní soud posoudil jednání obviněného jako přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku. Za to obviněného odsoudil podle § 337 odst. 1 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 4 měsíců, jehož výkon podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 trestního zákoníku podmíněně odložil na zkušební dobu 1 roku. Současně podle § 73 odst.1 trestního zákoníku obviněnému uložil trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 1 roku.

Proti tomuto rozsudku podal obviněný včasné odvolání, které po výzvě okresního soudu odůvodnil tím, že napadá výrok o vině i výrok o trestu a žádá o zproštění (č.l. 67). Zmíněnou argumentaci doplnil přímo ve veřejném zasedání o odvolání v podstatě opakováním své uplatňované obhajoby, kdy poukazoval na rozpory mezi výpověďmi svědků – policistů, z nichž jeden podle něj hovořil o hasičárně, další o tom, že k setkání vozidel došlo u kovárny. Původně navrhl doplnit důkazní řízení před odvolacím soudem o opětovný výslech své manželky jako svědkyně, po zjištění, jakým způsobem probíhá přezkumné řízení, na tomto důkazním návrhu netrval. Ve vztahu k policistům uváděl, že obyčejný člověk se nemůže proti nim bránit, navíc policista Stach je vnukem paní C., s níž jeho rodina měla odjakživa problémy.

Podle § 254 odst. 1 trestního řádu nezamítne-li nebo neodmítne-li odvolací soud odvolání podle § 253, přezkoumá zákonnost a odůvodněnost jen těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo,

a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nejsou odvoláním vytýkány, odvolací soud přihlíží, jen pokud mají vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání. Krajský soud v Plzni jako soud odvolací z podnětu včas podaného a řádně odůvodněného odvolání přezkoumal napadené výroky o vině i trestech, jakož i řízení předcházející jejich vydání, a došel k závěru, že odvolání je zčásti důvodné, avšak výhradně ve vztahu k trestu zákazu činnosti.

Řízení předcházející vydání napadeného rozsudku proběhlo v souladu s trestním řádem, při respektu k právu na obhajobu a při důsledném dodržování všech procesních ustanovení sloužících ke zjištění skutečného stavu věci. Nalézací soud provedl úplné dokazování, zdejší soud si ve vztahu k výroku o vině doplnil jen listinné důkazy – služební charakteristiky policistů výhradně ve vztahu k tomu, aby prověřil jejich obecnou věrohodnost. Nezjistil nic, co by mohlo odůvodnit jiný závěr o obecné i specifické věrohodnosti, které z jejich výpovědi učinil sám nalézací soud. V této souvislosti je nutno zdůraznit, že odvolací soud neopakoval žádné provedené důkazy. Podstatným způsobem nedoplňoval důkazní řízení a už vůbec ne ve vztahu k výroku o vině a neshledal ani to, že by hodnotící důvody okresní soudu podle § 2 odst. 6 trestního řádu při uplatňování zásady volného hodnocení důkazů na podkladě principu ústnosti a bezprostřednosti podle § 2 odst. 11, odst. 12 trestního řádu, umožnily jiný názor odvolacího soudu na skutková zjištění i použitou právní kvalifikaci. Za takové situace je odvolací soud podle § 263 odst. 7 věta druhá trestního řádu vázán hodnocením důkazů provedených soudem I. instance. Tím by mohlo odůvodnění ve vztahu k výroku o vině skončit, jelikož lze odkázat i na závěry okresního soudu promítnuté v jeho odůvodnění, jež plně ve smyslu § 125 odst. 1 trestního řádu odpovídá všem zákonným kritériím.

Zdejší soud poněkud vytýká okresnímu soudu výhradně to, že ve výroku o vině uváděl i předchozí zákaz řízení, který již v době spáchání projednávaného přečinu neběžel, lze však pochopit to, že okresní soud zřejmě akcentoval tu skutečnost, že konkrétní trest zákazu řízení uložený rozsudkem tamního soudu sp. zn. 3 T 41/2015 začal běžet až od 27.9.2016, kdy končil předchozí trest zákazu řízení všech motorových vozidel uložený rozsudkem téhož soudu sp. zn. 3T 169/2014.

Přesto má zdejší soud za to, že je nutno se vyjádřit k odvolacím námitkám, jimiž obviněný jako odvolatel stanovil limity přezkumné povinnosti soudu II. instance.

Pokud jde o oba svědky – policisty, zdejší soud v jejich výpovědi neshledal rozpory, na které upozorňoval obviněný, neboť oba dva se shodovali v tom, že se střetli na návsí v místě zvaném U kovárny, kde je zúžená vozovka. Z úředního záznamu policistů vyplývá, že se jedná o vozovku u domu čp. 8. Zdejší soud se tak seznámil i prostřednictvím vyhledávače map s konkrétní situací na místě samém a nezjistil nic, co by zpochybňovalo věrohodnost těchto svědků. Pokud v jedné výpovědi zazněly údaje o hasičárně, jednalo se o udávání směru, nikoliv o místo, kde hlídka zjistila, že obviněný v době zákazu řízení řídí motorové vozidlo. Za podstatné považuje zdejší soud, shodně se závěry napadeného rozsudku, že výpovědi obou policistů jsou shodné. Přitom je nutno zdůraznit, že k důkazu nejsou použitelné záznamy o podaných vysvětleních a nebylo nutno vycházet podrobněji ani z úředního záznamu hlídky o provedeném šetření, neboť oba členové policejní hlídky byli vyslechnuti po zákonném poučení před nalézacím soudem. Oproti tomu ve výpovědi obviněného zazněly nesrovnalosti, které vyvrací i svědecká výpověď jeho manželky, paní L.. Zdejší soud obviněnému neuvěřil a dokonce má za to, že ohrozil svoji manželku nebezpečím trestního stíhání pro přečin křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku podle § 346 odst. 2 trestního zákoníku s hrozícím trestem odnětí svobody v rozmezí od šesti měsíců do tří

let. Svědkyně nebyla nucena k výpovědi, měla tak právo odepřít výpověď pro případ, že by sama sobě nebo ještě spíše svému manželovi jako osobě blízké mohla způsobit trestní stíhání či zhoršení jeho procesního postavení (§100 odst. 1, odst. 2 trestního řádu). Pokud se rozhodla vypovídat před soudem, byla povinna vypovídat pravdu a nic nezamlčet. Obviněný ji tak svým způsobem obhajoby vystavil nebezpečí trestního stíhání v sazbě přísnější, než je jím spáchaný přečin.

Obviněný využíval svoji obhajobu způsobem, který až hraničil s křivým obviněním, neboť namítal, že policisté je vytahovali z auta, v němž jen seděli, strkali do něho i do manželky, která je po těžké operaci a má problémy s rovnováhou, ostatně ve vztahu ke svědkovi Stachovi poukazoval i na to, že se v jeho služební činnosti mohla projevovat i určitá animozita, která údajně existuje mezi rodinou obviněného a prarodiči zmíněného svědka. To všechno činil za situace, kdy sama jeho manželka vyvrátila jeho tvrzení, že motor vozidla byl horký, protože chvíli před příjezdem policejní hlídky auto na svém pozemku nastartovali, vyvrátila hrubé násilí ze strany policie s tím, že sami vystoupili a nikdo je z vozu nevytahoval. Za té situace zdejší soud považoval obhajobu obviněného za účelovou a jednoznačně vyvrácenou výpověďmi obou svědků - policistů, zvláště za situace, kdy na jejich podporu v určité části vystupovala i svědkyně L., která odmítla, že by se svědci Franc a Stach k nim chovali nevhodně až hrubě. Proto zdejší soud vycházel ze závěrů okresního soudu a shoduje se i s jím použitou právní kvalifikací. V tomto směru lze odkázat na argumentaci napadeného rozsudku, které mají procesní strany k dispozici.

Obviněný se dopustil úmyslného přečinu, za který zákonodárce umožňuje uložit trest odnětí svobody až do dvou let. Přitěžuje mu přitom, že se na něho pohlíží jako na speciálního recidivistu, ostatně v opise RT nemá žádný jiný záznam, než spáchání přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázaní podle § 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, přestože ve vztahu k záznamům pod body 1) a 2) se na něho hledí, jakoby nebyl odsouzen, z hlediska rozhodování o poměrech a možnostech nápravy obviněného podle § 39 odst. 1 trestního zákoníku je nutno přihlídnout i k těmto tendencím. Speciálním recidivistům bývá trest uložen v polovině či horní polovině zákonného rozpětí, v projednávané věci tedy v rozmezí od jednoho do dvou roků. Okresní soud správně přihlédl i k dalším poměrům obviněného a i k poměrům celé rodiny, neboť skutečně v místě bydliště není zastávka hromadné dopravy, manželka obviněného chodí s problémy a o berlích, ostatně i sám obviněný do jednacích síní přišel s tím, že poněkud za sebou táhl jednu nohu. Je zřejmé, že výhradně z toho důvodu ukládal okresní soud trest odnětí svobody v 1/6 trestní sazby. Jeho tvrzení, že ukládá trest při dolní hranici není zcela přesné, neboť dolní hranice je nulová. Je však zřejmé, že uložení trestu v trvání čtyř měsíců nelze považovat za trest nepřiměřeně přísný ve smyslu § 258 odst. 1 písm. e) trestního řádu, navíc nalézacímu soudu je nutno vytknout i určitou nepřezkoumatelnost odůvodnění výroku o trestech na straně 5 napadeného rozsudku, kdy chybí jakékoliv úvahy o tom, proč byl trest podmíněně odložen, přestože obviněný je pro shodnou trestnou činnost odsuzován opakovaně, v minulosti mu byly ukládány jednak podmíněné trest, trest peněžitý i tresty zákazu činnosti, které opakovaně nerespektoval. Lze souhlasit ve vztahu k výši ukládaného trestu s tím, že ve prospěch obžalovaného soud hodnotil tu skutečnost, že měl vykonat jízdu v poměrně krátké vzdálenosti v rozsahu 300 až 500m, kdy delší jízda mu prokázána nebyla.

Okresní soud nevysvětlil, proč trest podmíněně odkládal a proč stanovil v rozmezí od jednoho do pěti roků zkušební dobu na dobu jednoho roku, v tomto směru bylo jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné, a proto jedním z důvodů zrušení výroku o trestu zákazu činnosti byla i jeho nepřezkoumatelnost, neboť stejné výhrady k odůvodnění trestů se týkají i k chybějící argumentaci pro ukládání trestu zákazu činnosti v rozmezí jednoho až deseti roků

na dobu jednoho roku. Zdejší soud přezkoumává i tresty výhradně na podkladě odvolání samotného obviněného, proto odvolací soud nemůže zhoršit procesní postavení obviněného jako odvolatele, v tom mu brání zákaz změny v neprospěch obviněného, tzv. princip *reformationis in peius*. Za situace, kdy zdejší soud přezkoumává podmíněné odsouzení se zkušební dobou na nejkratší zkušební dobu, považuje uložený trest v tomto směru za nepřiměřeně mírný, ovšem absence odvolání státního zástupce mu neumožňuje uložený trest zpřísnit, alespoň ve stanovení delší zkušební doby, po kterou bude sledováno chování obviněného. Ten by ostatně neměl být překvapen, pokud by mu byl uložen i trest odnětí svobody nepodmíněně právě s ohledem na to, že předchozí postihy a tresty žádným způsobem nesplnily výchovný účel. Je však nutno poukázat na to, že pokud se ve zkušební době dopustí opětovně trestného činu, přestupku nebo jiným způsobem se dostane do konfliktu se zákonem, bude rozhodováno o tom, zda se osvědčil nebo případně uložený trest jako nepodmíněný vykoná. Bude tedy záležet na jeho chování a jeho postoji. Lze hovořit o poslední příležitosti, kterou v tomto směru od okresního soudu obviněný dostal.

Ve vztahu k trestu zákazu činnosti lze konstatovat, že se jednalo o trest zákonný, neboť byly splněny podmínky § 73 odst. 1 trestního zákoníku, trestná činnost byla spáchána řízením motorového vozidla v době již nekolikátého zákazu řízení, z tohoto pohledu okresní soud v rozmezí od jednoho do deseti roků mohl ukládat i trest přísnější a ten by z hlediska zákonných podmínek nemohl být posuzován jako nezákonný.

Zdejší soud pochopitelně neměl možnost rozhodnout o přísnějším trestu zákazu činnosti, dokonce však došel k závěru, že pokud má být odstraněna příčina páčání trestné činnosti, kdy obviněný opakovaně nerespektuje rozhodnutí státních orgánů, především soudu, neměl by být zmíněný trest zákazu činnosti ukládán vůbec. Lze souhlasit s principem, že pokud předchozí tresty nesplnily výchovný účel a neodradily od opakování trestné činnosti, měly by být ukládány stále přísnější a přísnější. To ostatně platí i ve vztahu k trestu odnětí svobody a jeho podmíněnému odkladu, platí to plně i pro případnou výměru trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel.

Zdejší soud je však toho názoru, že by bylo na místě věnovat zvýšenou pozornost odstranění příčiny páčání trestné činnosti, ta nespočívá toliko ve tvrdohlavosti obviněného, který s ohledem na obtížnou situaci, odlehlost místa bydliště, potřebu jezdit do nemocnice s manželkou apod., opakovaně nerespektuje soudní rozhodnutí. Ostatně v tomto směru je nutno poukázat, že sám před odvolacím soudem připouštěl, že ho soused odváží na nákupy a k tomu čas od času využívá i motorové vozidlo samotného obžalovaného, takže určitým směrem zmíněná situace byla řešitelná. Krajský soud však vycházel z ustanovení § 184 odst. 1 trestního řádu, *podle něhož je soud povinen při projednávání věci zaměřit se také na objasnění příčin, které vedly k trestné činnosti nebo umožnily její spáchání*. V té souvislosti nutno připomenout, že první soudní rozhodnutí pro přečin dle § 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku se vztahovalo k porušení sankce zákazu řízení uložené ve správním řízení za přestupky v dopravě, které však převážně spočívaly v tom, že obviněný nepředložil všechny doklady, míněno doklady o registraci a technickém stavu vozidla. Proto mu rozhodnutím Městského úřadu v Klatovech č.j. OD/7375/14/Ja (č.l. 32) byla uložena pokuta ve výši 34 000,- Kč a zákaz řízení motorových vozidel od 23.7.2014 do 23.9. 2015, tedy na čtrnáct měsíců a v souvislosti s tím byl odebrán obviněnému řidičský průkaz dne 24.7.2014. K počátku páčání trestné činnosti tedy došlo výhradně ve vztahu ke spáchání přestupků v dopravě podle § 125c/1e, 125c/1a, 125c/1k, § 3 odst. 3, § 5 odst. 1 písm. a) a § 6 odst. 12 silničního zákona. První soudní postih podle obhajoby obviněného souvisel s jeho onemocněním srdce a s tím, že potřeboval jednou dopravit domů svého syna, kterému ujel

autobus a ve druhém případě ho odvézt do zaměstnání, neboť se obával, že pokud ho neodveze, tak on pracovat nebude. Takové bylo pozadí trestné činnosti, pro kterou byl uložen trestní příkaz ve věci Okresního soudu v Klatovech sp. zn. 3 T 163/2014 (č.l. 10-17 připojeného spisu OS Klatovy sp. zn. 3 T 163/2014). Z šetření policie vyplývá, že v obci Rakom není autobusová zastávka, paní L. je zdravotně omezena a sám obviněný, jak vyplynulo již z předchozích řízení, než se stal starobním důchodcem, byl invalidním důchodcem. Protože se obviněný nedopouští žádné jiné trestné činnosti a nemá žádné konflikty se zákonem, než řízení motorového vozidla v době uložení zákazu činnosti, došel zdejší soud k závěru, že by bylo na místě přerušit ten neustálý řetězec souvislostí, který vede k opakování trestné činnosti a neustálým dalším soudním postihům a využít toho, že poslední uložený trest zákazu řízení skončil 27.9.2017.

Pokud bude obviněný shledán zdravotně způsobilým a znovu získá řidičské oprávnění, dalo by se předpokládat, že z neustálého kolotoče příčin a důsledků vystoupí. Protože soud má být nejen veden zákonem, ale i spravedlností, zrušil podle § 258 odst. 1 písm. b), písm. e) trestního řádu uložený trest zákazu činnosti řízení motorových vozidel jako nepřezkoumatelný a neadekvátní, když došel k závěru, že postačí kontrolovat chování obviněného v rámci uložené zkušební doby podmíněného odsouzení. Pokud by obviněný dosáhl na řidičské oprávnění, nadále by se neobjevoval před soudem pro stále identický trestný čin. Z toho důvodu zdejší soud bez dalšího zrušil oddělitelný výrok o trestu zákazu činnosti.

Závěrem se obviněný upozorňuje, že pokud ve zkušební době podmíněného odsouzení, která začíná běžet dnem vyhlášení tohoto usnesení, se dopustí přestupku či trestného činu, především jestli bude řídit motorové vozidlo znovu a bez oprávnění, budou vytvořeny předpoklady pro to, aby trest vykonal jako nepodmíněný, i kdyby ho měl strávit s ohledem na své zdravotní obtíže ve vězeňské nemocnici. Způsob, který zdejší soud použil ve snaze odstranit příčinu páchaní trestné činnosti, není zcela obvyklým a pokud by se odvolací soud nesnažil využít toho, že poslední uložený trest zákazu činnosti – řízení motorových vozidel již skončil, považoval by napadený rozsudek za správný ve všech jeho výrocích. Teď bude záležet na obviněném, jakým způsobem zmíněnou příležitost uchopí.

- I. Proti tomuto rozhodnutí není přípustný další řádný opravný prostředek.
- II. Proti tomuto rozhodnutí může podat dovolání nejvyšší státní zástupce na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce, anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch i v neprospěch obžalovaného, jakož i obžalovaný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká. Obžalovaný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce. Podání obžalovaného, které by nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť by takto bylo označeno. Dovolání se podává u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3 tr. řádu) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu, i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) tr. řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch

nebo v neprospěch obžalovaného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

V Plzni 14.11.2017

JUDr. Pravoslav Polák, v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Andrea Benešová